

מ"ח 8114/12 - דוד כהן נ' מדינת ישראל

מ"ח 8114/12 - דוד כהן נ' מדינת ישראל עליון

מ"ח 8114/12

דוד כהן

נגד

מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

[10.06.2013]

כבוד המשנה לנשיא מ' נאור

בקשה למשפט חוזר

בשם המבקש - עו"ד רחלי צוריאנו

בשם המשיבה - עו"ד ג'ואי אש

החלטה ופסק-דין

לפניי בקשה לעריכת משפט חוזר לפי סעיף 31(א)(2) וסעיף 31(א)(4) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: חוק בתי המשפט). המבקש הורשע על פי הודאתו בבית משפט השלום לתעבורה בנצרת (השופטת ע' במביליה-אינשטיין) בעבירות של אי מתן זכות קדימה בפנייה שמאלה; נהיגה בחוסר זהירות; התנהגות הגורמת נזק; חבלה של ממש; נהיגה ללא רישיון נהיגה; ונהיגה ללא ביטוח. הבקשה למשפט חוזר מופנית כנגד הרשעתו של המבקש בעבירות נהיגה ללא רישיון נהיגה ונהיגה ללא ביטוח בלבד. השתלשלות העניינים הרלוונטית

1. המבקש הוא אזרח ישראלי ותושב אנגליה. המבקש נהג לבקר בישראל מספר פעמים בשנה. ביום 21.4.2011 נהג המבקש ברכב שכור מכיוון בית שאן לכיוון עפולה. בצומת ניר דוד פנה המבקש שמאלה מבלי לתת זכות קדימה לתנועה הבאה ממול. כתוצאה מכך התנגש רכבו של המבקש ברכבו של נהג אחר. עקב התאונה נפגעו המבקש ובני משפחתו שהיו יחד עימו ברכב. הנהג האחר ונוסעים ברכבו נפגעו אף הם.

2. מספר ימים לאחר התאונה, ביום 27.4.2011 הוגש כתב אישום נגד המבקש המייחס לו מספר עבירות לרבות עבירה של נהיגה ללא רישיון לפי סעיף 10 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 ועבירה של נהיגה ללא ביטוח לפי תקנה 2 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן - תקנות התעבורה). משפטו של המבקש התקיים בו ביום (27.4.2011) ומבלי המבקש היה מיוצג. בתחילת המשפט הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר הטיעון. בית משפט השלום (השופטת ע' במביליה-אינשטיין) אישר את הסדר הטיעון והרשיע את המבקש על פי הודאתו בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום. הרשעת המבקש בעבירות של נהיגה בלי רישיון ובלי ביטוח התבססה על טענת המשיבה כי במועד התאונה נהג המבקש עם רישיון נהיגה זר שאינו בתוקף, ועל טענתה כי המבקש לא עמד בתנאים המאפשרים נהיגה בתחומי ישראל עם רישיון נהיגה זר. כלשון ב"כ המשיבה בדיון: "באותו מועד [מועד התאונה - מ"נ] הנאשם [המבקש - מ"נ] נהג עם רישיון נהיגה בין לאומי ואשר לא בתוקף ואינו עומד בתנאי הסעיף [לא צוין באיזה סעיף חוק או תקנה מדובר - מ"נ]". בית המשפט הטיל על המבקש תשלום קנס בסך 1500 ש"ח או חמישה עשר ימי מאסר חלף הקנס; פסילת רישיון למשך שנתיים וחצי, מתוכן שנתיים בפועל וחצי שנה על תנאי; ומאסר על תנאי למשך שלושה חודשים, לבל יעבור המבקש במשך שנתיים עבירה של נהיגה בזמן פסילה או עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה.
- הבקשה למשפט חוזר
3. לטענת המבקש, יסודה של הרשעתו בעבירות של נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח - בטעות. כפי הנטען, רישיון הנהיגה הבריטי שהיה ברשותו של המבקש במועד התאונה תקף בישראל מכוח תקנות התעבורה. ההכרה בתוקפו של רישיון נהיגה זר הוסדרה בתקנות 567 ו-567א לתקנות התעבורה. תקנה 567 לתקנות התעבורה קובעת כי תושב זר רשאי לנהוג בישראל בהחזיקו רישיון זר שהינו בתוקף, בכפוף לתנאים מסוימים:
- "567. רישיון נהיגה זר.
- מי שאינו תושב ישראל ואינו תושב אזור כהגדרתו בתקנה 578 ובידו רישיון נהיגה זר בר תוקף, יראו אותו כבעל רישיון נהיגה בר תוקף בישראל בדרגה המקבילה לדרגת רישיון הנהיגה שלו, אם נתקיימו בו כל אלה:
- (1) תנאי הגיל האמורים בתקנות 188 עד 190;
- (2) אם הוא נוהג רכב כאמור -
- (א) בתקנות 176 עד 181 [דרגות רישיון נהיגה: A2, A1, A, 1, B, C1 - מ"נ] - שהותו בישראל, מיום כניסתו האחרונה, אינה עולה באופן מצטבר על שנה, אלא אם כן הוא יצא מישראל במשך תקופה זו ליותר משלושה חודשים, באופן מצטבר;
- (ב) בתקנות 182 עד 185 [דרגות רישיון נהיגה: C, C+E, D1, D2, D3, D - מ"נ] - שהותו בישראל, מיום כניסתו האחרונה, אינה עולה באופן מצטבר על שלושה חודשים אלא אם כן הוא יצא מחוץ לישראל בתקופה זו ליותר מ-30 ימים באופן מצטבר."

- תקנה 567א שכותרתה "רישיון נהיגה לעולה ולתושב חוזר" קובעת:
- "567א. עולה חדש, אזרח ישראל או תושב ישראל הרשאי לשבת בישראל ישיבת קבע, אשר שהה מחוץ לישראל במשך תקופה של שנה רצופה אחת לפחות לפני יום כניסתו האחרונה לישראל, רשאי לנהוג ברישיון נהיגה זר, ברכב המתאים לדרגת רישיונו, במשך תקופה של שנה מיום כניסתו לישראל ובלבד שנתקיימו בו תנאי הגיל האמורים בתקנות 188 עד 190."
4. לטענת המבקש, על אף שהוא מחזיק באזרחות ישראלית, הוא לא תושב ישראל ואף לא התכוון לשהות בישראל דרך קבע. לטענתו, על פי פסיקה נרחבת של הערכאות הדיוניות, בנסיבות אלה חלה בעניינו תקנה 567 לתקנות התעבורה (להבדיל מתקנה 567א המצוטטת לעיל, החלה בין השאר על אזרח ישראלי שהוא בגדר "תושב חוזר", אשר ברצונו להשתקע בישראל). הוא נהג עם רישיון נהיגה בריטי תקף. כפי הנטען, במועד התאונה קיים המבקש את דרישותיה של תקנה 567 ועל כן יש לראותו כמי שנהג עם רישיון נהיגה בתוקף. המבקש הוסיף וטען כי לפני מספר חודשים הוגשה נגדו תביעה אזרחית בגין נזקי רכוש שנגרמו בתאונה (ת"א (שלום פ"ת) 25354-08-12). החברה המבטחת של המבקש כפרה בכיסוי הביטוחי וסירבה לממן את הוצאות ייצוגו בתביעה, משום שהורשע בכך שבמועד התאונה נהג ללא רישיון. נוכח האמור, נטען כי קיים סיכון שאם תישאר הרשעתו של המבקש על כנה, יוטל עליו חיוב כספי משמעותי.
5. המבקש אומנם לא הגיש בשעתו ערעור על פסק הדין, אך עתה כשהוא מיוצג ו"חרב" התביעה האזרחית מרחפת מעליו, מבקש הוא משפט חוזר. המשיבה מסכימה לכך, מן הטעמים המועלים בבקשה למשפט חוזר. נוכח עמדתה של המשיבה כי צודק המבקש בטענותיו, אין לדידה תועלת בעריכתו של משפט חוזר ויש לזכותו. כמפורט בסעיף 17 לתגובת המשיבה, הצדדים מסכימים כי לא יהיה ביזיוי כאמור כדי לשנות מהעונש שהוטל על המבקש.
6. סעיף 31(ד) לחוק בתי המשפט מאפשר לדן יחיד בבית המשפט העליון שהוסמך לכך, בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה, להורות על זיכוי של נידון אשר התקיימה לגביו אחת מהעילות למשפט חוזר, אך אין תועלת בקיומו של משפט חוזר (ראו למשל: מ"ח 2165/11 פלוגי נ' מדינת ישראל, פסקה 14 להחלטתה של השופטת ע' ארבל (24.8.2011); מ"ח 3364/09 שראיעה נ' מדינת ישראל (6.9.2009) (להלן - עניין שראיעה)).
7. נוכח העובדות עליהן הסתמך המבקש בבקשה למשפט חוזר, יסודה של הרשעתו בעבירות של נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח - בטעות. על פי העובדות המפורטות בבקשה למשפט חוזר, שאינן במחלוקת, במועד התאונה מרכז חייו של המבקש היה באנגליה; ברשותו היה רישיון נהיגה בריטי בתוקף; הוא עמד בתנאי הגיל; ומשך שהותו בישראל לא עלה על שלושה חודשים במצטבר. תנאיה של תקנה 567 לתקנות התעבורה התקיימו אפוא. בנסיבות אלה דין הבקשה להתקבל (ראו והשוו: מ"ח 3092/06 קסובק נ' מדינת ישראל (14.8.2006); עניין שראיעה).
8. לאור האמור לעיל, בהסכמת בא-כוחו של היועץ המשפטי לממשלה ומכוח סמכותי שלפי סעיף 31(ד) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, אני מחליטה כי התקיימה עילה למשפט חוזר. בהסכמת היועץ המשפטי, אני מזכה את המבקש מן האישום בעבירת נהיגה ללא רישיון נהיגה מכוח סעיף 10 לפקודת התעבורה ומן האישום בעבירת נהיגה ללא ביטוח לפי תקנה 2 לתקנות התעבורה, ב-ת"ד 6644-04-11 של בית המשפט לתעבורה בנצרת. העונש שנגזר על המבקש יישאר על כנו.
- ניתנו היום, ב' בתמוז התשע"ג (10.6.2013).

המשנה לנשיא

העותק כפוף לשינויי עריכה וניסוח. 12081140_C02.doc טב